

<C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Beletria\Junkova Lydie\Nocni mura.pdb>

PDB Name: Lydie Junková-Noční můra

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.8.1973

Modification Date: 16.8.1973

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Lydie Junková-Noční můra

Četl ten rukopis nesčíslněkrát, pečlivě, slovo za slovem, vždyť na tom pracovali více než tři roky. Ale když se nyní zamýšlí nad otázkami recenzenta, nemůže potlačit nejistotu. Znamenalo by to však znovu zkontrolovat veškeré údaje, zopakovat všechny experimenty... A jsou na to jenom tři.

"Neukvapuj se, Pavle," namítá doktor Říha. "Z jedné recenze se nedá nic vyvozovat. Třeba je to jen závist!"

"Nejde o jednu recenzi. Volal mi docent Habart, že se mnou chce mluvit. Kdyby to nebylo vážné, ten by se neobtěžoval!"

"To chceš všechno projít znova?"

Ztrávili tím dva týdny, vysedávali v ústavu celé noci. Zato si udělali jasno.

"Tak tohle je pěkný malér!" prohlásil otráveně doktor Říha, "musíme s tím ven. Poslat opravu do časopisů a tak dál.

Ještě štěstí, že nám zatím nevydali tu knížku!"

Pro jeho asistenty to nebyla taková pohroma. Ale pro něj, který měl stejně tolik stoupenců jako nepřátel, pro něj to byla rána do vazů. Podepsal se pod výsledky výzkumu, který se zčásti opíral o falešná data... Někteří to budou s chutí interpretovat jako podvod, byť s jeho strany neúmyslný: nemá snad za výsledky odpovědnost vedoucí výzkumu? Tohle byl scénář, který se odehrával v řadě špičkových

ústavů a laboratoří po celém světě. Teď se stal jeho obětí sám. A snad nejhorší na tom bylo, že znal viníka.

"Jak jsi to mohl udělat!" Díval se nevěřicně na mladého asistenta, který seděl podmračeně za stolem. "Zveřejnit data, která sis vycucal z prstu!" Stále v koutku mysli doufal, že mu to Richard nějak přijatelně vysvětlí. Že jde třeba o nějaký omyl.

Doufal marně. "Musel jsem odevzdat disertaci," prohlásil bezostyšně Richard Král, "víte to moc dobře. Jinak bych měl šlus. Já jsem vás mockrát prosil, abyste se přimluvil! Jenže vy jste to odmítl.

Kvůli nějakým skrupulím. Tak jsem si musel vypomocť sám."

Na svědomí si tenhle mladík opravdu nepotrpěl. Co se od něj také dalo čekat! "Věděl jsi, že nemůžu v takovém případě zasahovat. Ty ustavičně spoléháš na protekci!" Měl chuť ho praštit. Nebo aspoň bouchnout do stolu. Neudělal ani jedno, ani druhé.

"Pak uznáte, že mi nic jiného nezbývalo. Prostě jsem přidal pár hypotéz..."

"Hypotéz? Ničím nepodložených výmyslů! Nechápeš, co se mohlo stát, kdyby je někdo třeba aplikoval?"

Vždyť to mohlo zavést řadu lidí na scestí! Způsobit pohromu!" Rozčilením ho rozbolela hlava.

Mechanicky sáhl do zásuvky pro prášek a zapil ho zbytkem kávy; byla odporně studená.

"Nedělejte z toho drama, doktore! Věda přece postupuje ku-předu i cestou omylů!"

"Ale ne podvádě!" Tahle drzá, namyšlená a vyzývavá tvář, ten neuvěřitelný cynismus! Jak ho vůbec mohl tak dlouho snášet? Nebýt dcery, nikdy by ho sem nevzal. Nikdy by mu nesvěřil tak důležitou práci. Jenže Richard byl přitom všem nadaný! A ze začátku to vypadalo, že se bude snažit, už z vděčnosti za tuhle příležitost! A on místo toho... Nejraději by ho byl uškrtil. "Vypadni!" řekl stroze. Cítil, že dál už po-hled na toho lumpa nesnese.

"Úplně jsi se znemožnil, Pavle," řekl mu ten den odpoledne docent Habart. "Telefonuje mi spousta lidí, co prý tomu říkám. Někteří se dokonce diví, že jsem tě už nevyhodil!"

"To můžeš ještě udělat. Jsi tady šéf."

"Nemluv nesmysly! Ovšem už mi naznačili z ministerstva, že musíme líp hospodařit. A další grant na ten tvůj výzkum je ve hvězdách."

Tak to byl konec. Na té práci stál celý jeho život, celá existence. Potom, co od něj odešla Jiřina, potom, co se dcera úplně sesypala, když zjistila, že si Richard našel jinou... Bez-tak si s ní začal jen z vypočítavosti, aby se dostal do výzkumáku! "Já bych ho nejraději zabil," řekl zuřivě. "

"A koho jako?" ve dveřích, jako obvykle bez zaklepání, se objevil doktor Říha. Vždycky byl zvědavý jako ženská.

Docent se zvedl. "Uklidni se, Pavle," řekl chlácholivě. "Ještě si o tom všem promluvíme."

"Já se ti ani nedivím," podotkl Říha. "Já bych mu také nejraději zakroutil krkem. "Jenže ty máš pádnější důvod," dodal mnohoznačně. Snad to ani nemyslel zle. "Proč ho docent nevyrazí?"

"Nepotrpí si na nepříjemnosti. Jako bys nevěděl, kdo za Richardem stojí!"

Ten večer nemohl vůbec usnout. Proč právě on má takovou smůlu? Co ještě dál měl v životě ztratit? Kdyby byl skutečně provedl nějakou špinavost... Jako třeba docent Kára, který kvůli tomu, aby získal profesuru, prostě opsal stat' publikovanou v mezinárodním časopise a vydával ji u nás zasvoje dílo! A když to prasklo, nešel a nezastřelil se, dál někde klidně vegetuje a čeká, až se v šňůře mnohem větších afér na tu ostudu zapomene. Jenomže na to je nutné mít kůži tlustší než hroch. Nebo spíš otrlou duši? Možná je chyba, že ji také nemá... Místo toho se pošetile trápí. I kdyby teď uveřejnil stovky oprav a omluv, stejně už mu nebudou nikdy úplně věřit. A nakonec - nedělal si iluze: může ztratit nejenom prestiž: pokud budou na docenta Habarta dělat dost silný nátlak, přijde možná i o existenci. Kolik lidí mu závi-dělo to údajně pohodlné a zajištěné místo, vedoucí postave-ní ve výzkumu! Nikdo se nebude ohlížet na to, jak klopotně a poctivě si ho vydobyl! Těch let dřiny, ty hodiny u mikroskopu od rána do noci, svátek nesvátek. Copak mu to manželka také pořád nepředhazovala?

Nehrozila mu, že to dál nesnese? Až nakonec ztratila trpělivost...

Vstal a rozsvítil. V měkkém světle stojací lampy vyplula

část pokoje, který kdysi považoval za útulný. Měkký na-žloutlý svit dopadal na stěnu, kde visel obraz s divoce rozvířeným nebem, s trávou zmítanou nejenom větrem: to místy až křečovitě vlnění vyvěrá odněkud zevnitř, z jakési horečky duše. Dnes měl k tomu osamělému malíři, o kterém mnozí

tvrdili, že je šílený a který sám o sobě prohlašoval, že ve vlastním díle přišel o polovinu rozumu, zvláště blízko. Van Gogh se nakonec zastřelil.

Druhý den bylo v ústavu všecko vzhůru nohama. Vrátnice prázdná, dveře všude dokořán, zmatené pobíhání po chodbách.

"Kde jsi byl?" křikl na něj rozčileně doktor Říha. "Richard je mrtvý!"

"Cože?" vytréštil na něj oči. "A co se -" nedořekl.

"Dobrý den," oslovil ho vysoký snědý člověk v světlé bundě. "My jsme z kriminálky: tohle je kapitán Doubek, já jsem poručík Gall."

"Ale co se stalo?"

"To teprve zjišťujeme. Váš asistent byl nalezen mrtvý. Někdo ho uhodil nějakým tupým předmětem do hlavy." Poručík před něj natáhl paži: "Do laboratoře zatím nemůžete. Ted' tam jsou naši specialisté."

"Rádi bychom s vámi mluvili v klidu," řekl kapitán Doubek. Jako ve snu šel za nimi do prázdné kanceláře. "Především nás zajímají vztahy mezi zdejšími lidmi. Měl tu Richard Král s někým vážnější konflikty?"

Odkášlal si. "Právě včera jsem mu vytkl, co provedl. Tedy pracovně." Pokusil se stručně vylíčit, oč šlo, ale sám cítil, jak zmatený je to výklad.

"Údajně jste mu nepřímou vyhrožoval," řekl poručík Gall.

Habart o tom určitě nemluvil: samozřejmě, Říha! Ten pod-vrat'ák! Beztoho mi přeje, co se mi stalo s tím výzkumem! Ale tohle už přehnal. "Nevyhrožoval jsem mu, to je omyl. Řekl jsem, že bych ho uškrtl, po tom, co provedl." Podíval se zpřímá na toho mladého poručíka. Viděl jen profesionálně vlídnou tvář, nebo zachytil jakýsi náznak sympatií? To byl pochopitelně nesmysl. Dělá prostě svoji práci.

Po dva dny se nic nedělo, alespoň zdánlivě. V ústavu se všichni věnovali své práci, a jestliže o Richardovi mluvili, pak ne s ním. Měl dojem, že se kolem něj rozpíná jakési vzduchoprázdno. Ne že by se mu přímo vyhýbali. Naopak, snažili se být srdečnější než kdy dříve; ale to znamenalo, že se křečovitě pokoušejí skrýt své myšlenky. Své podezření. O jeho sporu s Richardem se přece nevědělo jenom v ústavu! Ale také to nebyl jediný konflikt, do kterého se jeho bývalý asistent zapletl.

Sdělil kriminalistům popravdě, cověděl: o jeho chování na fakultě, o jeho aroganci, která budila odpor. Věřili mu? A mají už na někoho podezření? Pochybnosti ho pronásledovaly jako noční můra. Ted'

už nešlo jen o ty zfalšované výsledky výzkumu...

Konečně se našel předmět, kterým Krále někdo zabil. "Olovená trubka. Byla zastrčená za knihy v archivu," sdělil mu poručík. "Ale také jsme zjistili, že Richard Král měl poměr s vaší dcerou," dodal.

"Ale to už skončilo!"

"Jistě. On ji opustil - a vaše dcera se ocitla na psychiatrii."

"A co z toho vyvozujete?" vyletěl. Byl nevyspalý a začínal mít dost toho podezřívání: obklopovalo ho v ústavu, čouhalo z očí tomu sebevědomému poručíkovi. Už nevypadal tak sympaticky.

"Léčí se v sanatoriu, u profesora Škaldy, že ano?"

"Když to víte, proč se na to ptáte?" Bylo mu lhostejné, jestli ho popudí. Začínalo mu být už všechno jedno. Rozvířené nebe z obrazu se v něm svíjelo jako v křeči.

"Mám k tomu důvod," řekl klidně poručík. "Chtěli jsme s ní mluvit, ale odmítla se s námi vůbec setkat. Lékař nám sdělil, že se její stav nečekaně zhoršil."

"Vy jste jí řekli, že..."

"Údajně o tom už věděla. Doktor prý nemá vůbec ponětí, od koho."

První, kdo mu v té souvislosti přišel na mysl, byl Říha. Ale že by byl tak zlovolný? A co by ho k tomu vedlo? Jak by se k ní dostal? Ne, tady něco nesedělo.

"Někdo nám anonymně oznámil, že jste byl onu inkriminovanou noc v ústavu," řekl mu o dva dny později

poručík. "Ne, nerozčilujte se. Otisky otisky na té tyči nejsou vaše."

"A čí tedy?" vyhrkl.

"Nemáme je u nás v evidenci, pokud myslíte tohle."

"Ale do ústavu přece nemá zvenku nikdo přístup, zvláště v noci!"

"Pokud si neopatří klíč od zadního vchodu." Poručík vypadal náhle zasmušile. "Váš ředitel tvrdí, že ho měli tři lidé, ale dva že ho už před časem odevzdali. Ovšem vy -"

"Měl jsem ho také, to je pravda. Potřeboval jsem mít občas i během noci přístup do laboratoře. Kvůli experimentům."

"Neříkejte mi, že jste ho ztratil!"

"To netvrdím! Měl bych ho mít - někde doma. Ale nemůžu si teď zaboha vzpomenout, kde."

"Já vím, vědci bývají roztržití. Ale velmi nám záleží na tom, abyste ho co nejdříve našel. Spěchá to. Stavím se tu zítra ráno."

Ta noc, nejtrýznivější ze všech. Hledal klíč na všech možných místech, kde mohl být, ale vlastně od začátku tušil, že ho nenajde. Tím zoufaleji přehraboval až do svítání zásuvky, knihovnu, hromady různých lejster. Přitom, zdánlivě zasuté, mu odkudsi z hlubin paměti útržkovitě, ale neústupně vyplouvaly staré deprimující události...

Ty epizody hlubokého smutku střídané záchvaty zuřivosti...

Osobnost s maniodepresivními rysy... tak nějak zněla dia-gnóza. Ubohá holka... Nebylo to poprvé, kdy tajně utekla ze sanatoria: jednou ji přistihl, jak v laboratoři škemrá Richarda, aby se k ní vrátil. A ten syčák se jí ještě vysmíval! Dokonce jí vyhrožoval, že se postará, aby už z blázince nevylezla... Tenkrát vtrhl včas dovnitř a odvedl ji zpátky do léčebny. A Richard mu tehdy slíbil, že už ji nebude provokovat. Ale jeho sliby nikdy nic nevážily...

Kdy vlastně sebrala doma ten klíč? Jestli se jí Richard zase poškleboval - Olověná trubka tam stála opřená v koutě, kdysi s ní někdo zatloukal hřebík. Tragédie má vždycky nástroj po ruce. Brzy ráno se ozval telefon. "Doktore, vyslýchali vaši dceru," řekl lékař. "Nemohl jsem tomu zabránit."

Položil sluchátko. Z obrazu na zdi se na něj hnala rozvířená oblaka, stále divočejší. Jen s námahou se vzchopil: ta nešťastná holka ho bude potřebovat. Oblékl se a vydal se do ústavu.